

PM avseende betydelsen av nytt fynd av hasselnok inom avgränsat planområde vid Vågnedalsvägen, Göteborgs Stad

---

Bakgrund

I samband med att naturvärdesinventering och fördjupade artinventeringar genomfördes i och intill avgränsat planområde vid Vågnedalsvägen 2020 noterades ett exemplar av hasselnok strax utanför gränsen till avgränsat planområde. Sökning efter tidigare fynd av hasselnok i Artportalen visade också att fynd gjorts på flera platser runtomkring avgränsat planområde, framförallt i öppna hållmarksmiljöer, men även inne i ett befintligt bostadsområde i närheten. I juni 2023 rapporterades även ett fynd av hasselnok inne i avgränsat planområde. Stadsbyggnadsförvaltningen i Göteborgs Stad önskade i samband med detta att få ett förtydligande, i form av ett PM, kring betydelsen av detta fynd i ett artskyddsperspektiv jämfört med vad som tidigare varit känt. Nedanstående PM har tagits av Ola Bengtsson, ekolog, Pro Natura, som också varit delaktig i arbete med tidigare naturvärdesutredningar i området.

Hasselnok

Hasselnoken *Coronella austriaca* är en kräldjursart som är uppförd på den svenska rödlistan i kategori VU, sårbar. Arten är också uppförd i bilaga 4 till EU:s art- och habitatdirektiv och skyddas enligt paragraf 4 a, artskyddsförordningen. För arter som omfattas av denna paragraf är det förbjudet att:

1. avsiktligt fånga eller döda djur,
2. avsiktligt störa djur, särskilt under djurens parnings-, uppfödning-, övervintrings- och flyttperioder,
3. avsiktligt förstöra eller samla in ägg i naturen, och
4. skada eller förstöra djurens fortplantningsområden eller viloplatsar.

Hasselnoken är en värmekrävande art som förekommer i olika typer av öppna och halvöppna miljöer exempelvis brynzoner, hållmarker, hedar, hagmarker och liknande. Miljöerna där arten trivs är ofta steniga, solexponerade och med lite tätare

markvegetation. Enligt Artfakta förekommer arten också i eller intill byggnader där hasselsnoken kan övervintra i stengrunderna.

Hasselsnoken är i Sverige utbredd i den södra tredjedelen av landet från Skåne och upp till Värmland och Uppland. Merparten av förekomsterna är i kustnära, solvarma miljöer. I sydvästra Sverige har arten många förekomster längs Hallands och Bohusläns kust och förekommer även längs Vänerens västra kust.

Hasselsnok vid Vågnedalsvägen

Som nämnts ovan under Bakgrund har hasselsnoken noterats vid flera tillfällen i området intill Vågnedalsvägen. Merparten av fynden är gjorda i solexponerade hållmarksmiljöer och det är sannolikt att det är denna typ av miljöer som är hasselsnoken främst föredrar. Fynd har även gjorts i bebyggelsen norr om Vågnedalsvägen. På karta i figur 1 presenteras de fynd av hasselsnok som är inrapporterade på Artportalen.

Figur 1. Fynd av Hasselsnok vid Vågnedalsvägen enligt Artportalen. Det fynd som omges av en röd ring är det fynd som gjordes inom avgränsat planområde i juni 2023.

Som framgår av karta i figur 1 gjordes ett fynd inom avgränsat planområde nära Vågnedalsvägen i juni 2023 (gul markering omgiven av röd ring). Fyndet omedelbart öster om fynd markerat med röd ring avser en trafikdödad hasselsnok som noterades på själva Vågnedalsvägen, strax utanför det avgränsade planområdet. Det fynd som är markerat strax söder om fynd med röd ring representerar det fynd som gjordes strax

utanför det avgränsade planområdet i samband med den naturvärdesinventering som beställdes av Göteborgs Stad 2020.

Det område i vilken hasselsnok noterades under naturvärdesinventeringen utgörs av en glest tallbevuxen hållmark i en solexponerad och sydvänd sluttning. I denna miljö finns såväl block som fläckar med tätare markvegetation, men också större, öppna ytor. Liknande miljöer finns i nära anslutning till detta fynd men också, i betydligt större omfattning, åt söder, väster och norr där majoriteten av fynden av hasselsnok gjorts.

Den del där hasselsnok noterades 2023 inom avgränsat planområde utgörs av en tätare och skuggigare skogsmiljö i en svag nordsluttning. Denna miljö har ett betydligt svalare och fuktigare mikroklimat och bedömdes vid genomförandet av naturvärdesinventeringen därför inte som en särskilt lämplig miljö för hasselsnoken. I genomförd naturvärdesinventering nämndes att hasselsnoken möjligen skulle kunna förflytta sig åt norr och nordost, genom den skuggigare skogen där fyndet gjorts 2023, på väg mot soligare miljöer. Detta bedömdes dock som en mindre lämplig spridningsväg då detta skulle leda djuren till bebyggelse och hårdgjorda ytor.

Slutsatser

Fynd av hasselsnok inom planområdet sommaren 2023 bedöms inte ändra de tidigare bedömningar som gjorts avseende planområdets lämplighet för hasselsnok eller planområdets känslighet för byggnation. Det fynd som gjordes 2023 är sannolikt en individ på vandring mot andra områden. Detsamma gäller troligen det fynd av en trafikdödad hasselsnok som gjorts intill. Detta följer det resonemang som gjordes avseende hasselsnok i genomförd naturvärdesinventering. Miljön där fynd av hasselsnok gjordes 2023 bedöms fortfarande som mindre lämplig för hasselsnoken på grund av ett svalare mikroklimat. Därmed är detta rimligen inte att betrakta som en fortplantningsmiljö eller viloplats. Viktiga miljöer för hasselsnoken finns dock i god omfattning runtomkring avgränsat planområde i de stora arealer av hållmarker som förekommer här. Om eventuella anläggningsarbeten genomförs under perioder då hasselsnoken inte är aktiv (höst och vinter) bedöms inte heller individer som förflyttar sig påverkas och därmed bedöms inte förbudet i paragraf 4a att utlösas.

Referenser

Artportalen, 2024: Uttag av fynduppgifter för hasselsnok i Göteborgs och Kungsbacka kommuner. www.artportalen.se

Artfakta, 2024: Hasselsnok. <https://artfakta.se/artinformation/taxa/coronella-austriaca-100041/detaljer>

Bengtsson, O., Örnberg, J. & Eklöf, J. 2020: *Naturvärdesinventering av ett område vid Vågnedalsvägen, stadsdelen Askim, Göteborgs Stad*. Rapport Göteborgs Stad.

Ödenäs 2024-02-29

Ola Bengtsson